

d'Regierung vum eben deenen dräi Benelux-Länner betreffend eng ekonomesch Unioun tëschent de Benelux-Länner, de kulturelle Rapportement, d'Zesummenaarbecht och op aussepolitischen Themen an och, wat d'Gesetz ubelaangt, fir déi méi eenheetlech ze maachen an eisen dräi Länner. A wann déi dräi Regierungen d'accord waren, konnte se och aner Theme behandelen, déi vu gemeinschaftlechem Interessi waren.

E bësse méi wéi zwee Joer no der Konventioun vun 1955 gouf, erëm eng Keier zu Den Haag, nach eng Konventioun ënnerschriwwen; den 3. Februar 1958. An hei goung et ëm eng ekonomesch Benelux-Unioun. Duerch dëse Vertrag gouf d'Benelux-Parlament, nieft dem Comité des ministres, eent vun deene Gremie vun der ekonomescher Benelux-Unioun.

2008 gouf dee Vertrag iwwerschaafft. An do duerch gouf de Rôle vum Benelux-Parlament bäibehalen, ouni un d'Detailer, déi 1955 agefouert goufen, rüttelen ze goen. Dat heescht, wat d'Zesummestellung, d'Befugnisser oder och wat d'Aarbechtsweis ubelaangt, gouf hei näischt geännert.

Datt et awer héich Zäit gouf, datt d'Konventioun iwwerschaafft gouf, weist zum Beispill d'Beispill vun der Belsch. Am Benelux-Parlament, do souze schonns jorelaang och Membere vun de Regionalparlamenten, déi awer an der ursprénglecher Konventioun iwwerhaapt guer net virgesi waren. Eigentlech souzen déi Kollegeinnen a Kollegen also ouni rechtlech Basis do. Dat als e klengt Beispill nëmmen, datt zënter 1955 vill Waasser d'Musel erfogelaf war an et also héich Zäit war, fir en neien, zäitgeméisse Vertrag fir de Benelux auszeschaffen.

Den 20. Januar 2015 gouf dunn also deen neie Vertrag, dee mir mat dësem Projet de loi dann elo herno solle guttheeschen, ënnerschriwwen. An domat gouf dann och endlech deen Numm „Benelux-Parlament“ - dee mir heibanne schonns jorelaang gebrauchen an déi aner zwee Länner iwwregens och - festgeschriwwen, an zwar ënnert der Bezeichnung „Assemblée parlementaire (veuillez lire: interparlementaire) Benelux“.

Dee Vertrag trëtt a Kraaft, wann déi dräi Länner souwéi d'Regionalparlamenten an der Belsch en all guttgeheescht hunn. A soubal en a Kraaft ass, ass deen ale Vertrag vun 1955 dann natierlech och hifälleg.

An Zukunft kann d'Benelux-Parlament dann och weider Felder besetzen, wéi zum Beispill d'grenzüwwerschreidend Zesummenaarbecht op allen Niveaue: den Développement durable, d'Kooperatioun bei innepoliteschen Ugeleeënheeten an der Justiz, d'Kooperatioun mat anere Länner; fir der hei elo nëmmen e puer ze nennen.

D'Benelux-Parlament kann zu deene Sujete Recommendationen erausginn un de Benelux-Comité des ministres oder un d'Regierung vun deenen dräi Länner. Se kënnen och schréfflech un de Comité des ministres eruntrieden, natierlech och un d'Regierungen, fir Froen, déi si interresséieren, beäntwert ze kréien.

Wann zwee Drëttel vun de Memberen d'accord sinn, da kann d'Parlament och aner Sujeten, déi net explizit an der Konventioun sinn, behandelen. A wat nach nei ass, ass, datt d'Secrétariat général vun elo un de Rapport annuel erausgëtt, datt si och fir d'Koordinatioun tëschent dem Parlament an dem Comité des ministres zoustänneg sinn.

Ausserdeem si vun elo un d'Reuniounen am Prinzip och public, ausser natierlech wann de President oder néng Memberen de Konträr géife froen. Och gi vun elo un d'Decisiounen mat einfacher Majoritéit geholl. An d'Mandat vum President an dem Vizepräsident ass vun elo un op zwee Joer limitéiert.

Voilà! Léif Kollegeinnen a Kollegen, ech hu gesot, ech géif mech kuerzfaassen. Fir déi, déi am Benelux-Parlament setzen oder souzen, ass dës Konventioun souwisou näischt Neies, mä se ass awer fir eis alleguer ganz wichteg, fir datt mer weider kënnen effikass an nach besser wéi bis elo zesummeschaffen.

Den Ausseminister huet dofir och dëse Projet de loi de 6. Juni d'lescht Joer deposéiert. A mir hunn an eiser Reunioun vun der aussepolitescher Kommissioun den 13. November 2017 souwuel iwwert de Projet de loi diskutéiert wéi och iwwert dem Conseil d'État säin Avis vum 10. Oktober d'lescht Joer dozou. Duerno gouf dann, wéi gewinnt, e schréffleche Rapport presentéiert; den 8. Januar war dat. Dee gouf och ugeholl.

An am Numm vu menger Fraktioun ginn ech dann och elo den Accord zu dësem Projet de

loi. An ech hoffen natierlech, datt déi aner Fraktiounen sech wäerten alleguer uschleissen. Dëst am Sënn, datt Benelux nach besser an nach méi effikass wéi bis elo wäert kënnen fonctionnéieren an datt mer alleguer zesumme wäerten eppes an deem Sënn bewegen.

An ech soen lech da Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. An d'Wuert huet erëm den Här Oberweis.

Discussion générale

► **M. Marcel Oberweis (CSV).** - Merci, Här President. Madamm Rapportrice, Merci och dës Keier ëm eng Keier fir de Mëndlechen a Schrëftlechen.

Dir hutt eng Keier ganz exemplaresch hei d'Geschicht noentwéckelt, iwwer bal 60 Joer, vun eise Benelux-Parlament. Dir hutt vläicht ee Punkt vergiess gehat, deen ech gären héieren hätten: déi Liichttuermfunktoun, déi mir do dauernd ronderëmreechen. Dat ass ganz flott. Mir wierke ganz staark. An et ass souguer esou staark, dass wierklech déi an dem baltesche Raum quasiment eis Kooperatioun iwwerholl hunn an hirer Baltic Assembly a se bal no eise System hei fonctionnéiere loosse.

Trotzdem, dat gesot, den Accord vun der CSV-Fraktioun. A Merci villmools.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. Den Här Gusty Graas huet d'Wuert.

► **M. Gusty Graas (DP).** - Jo, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wéi de Marcel Oberweis elo richteg gesot huet, vu datt ech och Member vum Benelux-Parlament sinn, kann ech ganz gutt feststellen, datt dat Parlament sech an deenen, jo, leschte Jore ganz gutt entwéckelt huet. An et si virun allem déi international Relatiounen, déi eben elo ëmmer méi eng grouss Dimensioun kréien, virun allem mat de baltesche Staten. Doriwwer eraus si sech och schonn Iddie gemaach ginn, wéi een dann nach kéint d'Benelux-Iddien nach méi no bausse siichtbar maachen.

Ech fannen et gutt, datt hei elo eng nei Konventioun gemaach ginn ass, en neit Gesetz, wéi u sech da sollt d'Assemblée an Zukunft fonctionnéieren. Ech mengen, dat mannst, wat ee ka soen, ass, datt mir als Lëtzeburger do ganz aktiv sinn. Mir sinn och frou, datt d'Hollänner, déi jo d'Entwécklung elo virun zwee, dräi Joer do e bësse méi reservéiert gesinn hatten, sech awer elo erëm méi zum Benelux-Parlament bekennen.

Hei ass duerfir fir dat Parlament, fir déi „Assemblée parlementaire“ (veuillez lire: „Assemblée interparlementaire“) - fir et emol richtig ze soen -, e wichteg Gesetz. Ech soen der Madamm Dall'Agnol och nach Merci fir hire Rapport a brénge selbstverständlech och d'Zoustëmmung vun der DP.

Merci.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Den Här Adam.

► **M. Claude Adam (déi gréng).** - Merci, Här President. Wa mer kee Benelux-Parlament hätten, da misste mer eent schafen. Mir hunn ee Benelux-Parlament. Da si mer frou, datt mer elo hei e Gesetz hunn, mat deem mer e bësse renovéieren, reforméieren, fir datt déi Aarbecht nach besser gëtt - et kann ee sech ëmmer verbessern - an datt mer nach méi Afloss kréie mat deem Parlament an och méi wéi scho bis elo no bausse nach kënnen weisen, wéi eng gutt Aarbecht datt do gemaach gëtt.

A selbstverständlech bréngen ech den Accord vu menger Fraktioun.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci dem Här Adam. Wëllt soss kee méi d'Wuert?

(Négation)

Okay. Dann huet den Här Minister d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes.** - D'Regierung bedankt sech bei der Madamm Dall'Agnol a bei der Chamber.

Merci.

(Hilarité)

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. A mir bedanken eis beim Här Minister a ginn direkt zum Vott iwwert de Projet 7148 iwwer.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7148 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen.

An d'Ofstëmmung ass elo eriwwer: 60-mol Jo.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Lex Delles);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia (par M. Claude Adam), Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Marc Baum et David Wagner.

D'accord mat der Dispens?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

A mer géifen zum leschte Projet fir den Owend iwwergoen. Dat ass de Projet 7159, den Accord tëschent der EU a Kuba. An eise Rapporteur, den Här Marc Angel, ass prett.

9. 7159 - Projet de loi portant approbation de l'Accord de dialogue politique et de coopération entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et la République de Cuba, d'autre part, fait à Bruxelles, le 12 décembre 2016

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration

► **M. Marc Angel (LSAP), rapporteur.** - Jo, Här President, Här Minister, Dir Dammen an Dir Hären, et ass also, wéi Der gesot hutt, en Accord iwwert de politeschen Dialog an d'Zesummenaarbecht mat Kuba. An ech wollt awer drun erënneren, dass während 30 Joer, vun 1986 bis 2007 (veuillez lire: 2016), d'Relatiounen tëschent der Europäescher Unioun a Kuba duerch eng sougenannt „Position commune“ geregelt goufen, déi all wirtschaftlech a politesch Zesummenaarbecht un demokratesch Fortschréttler a Kuba gebonnen hat an de facto derzou gefouert huet, dass et quasi keng Kooperatioun gouf.

Nodeems dunn 2008 de Pouvoir a Kuba vum Fidel Castro op de Raúl Castro iwwergaangen ass, ass eng politesch Ouverture signaliséiert ginn. An d'EU huet dunn decidéiert, dee politeschen Dialog mam Land erëm opzehuelen.

Vun 2014 bis 2016 gouf un dësem Ofkomme geschafft, fir eben deem politeschen a wirtschaftlechen Dialog an där Kooperatioun e juristesche Kader ze ginn. Kuba war iwwregens dat lescht Land an där Regioun, mat deem d'EU nach keen esou en Accord hat. An duerch d'Signature vun deem Accord ass och déi Position commune natierlech ofgeschaaft ginn.

Dësen Accord mécht de Wee op, éischstens, fir wirtschaftlech a sozial Moderniséierungen a Kuba ze ënnerstëtzen, zweetens, fir eng nohaltig Entwécklung, drëtzens, fir d'Demokratie an d'Mënscherechter ze fërderen an, véiertens, mécht dësen Accord de Wee op, fir gemeinsam Léisunge bei grouss globalen Erausforderungen ze fannen.

Den Accord erlaabt et der EU, sech aktiv fir d'Mënscherechter an demokratesch a rechtsstaatlech Prinzipien a Kuba anzesetzen, dat am Kader vun engem institutionaliséierten Dialog. Dat sinn déi Deeler 2 an 3, wou dat ganz am Detail festgehalen ass, a wou een iwwregens och vun deene Gesprécher a Publikatiounen vum Europaparlament an och vun der Europäescher Kommissioun noliere kann, wat do geschwat ginn ass.

Eng Clause vum Accord erlaabt et och, am Fall, wou et zu enger Détérioration massive, wéi et am Text steet, vun der Situatioun vun de Mënscherechter kéim, dass deen Accord och suspendéiert ka ginn.

Am véierten Deel vum Accord geet et ëm d'Handelsbeziunge mat Kuba, mat dem Zil, éischstens, den Zougang vu Kuba op de Weltmarché ze erméiglechen, zweetens, fir d'Diversifizéierung vun der kubanescher Ekonomie ze ënnerstëtzen, drëtzens, fir den Handel y compris seng sozial- an ëmweltpolitesch Aspekter als Facteur vun der Entwécklung ze stäerken.

An hei geet et och ëm d'Coopération douanière, technesch Normen a Regelen, Investissementen. An am fënneften Deel geet et ëm déi institutionell Dispositiounen, dee Conseil conjoint um Niveau vun de Ministeren an de Comité mixte um Niveau vun den héije Beamten.

De Statsrot hat kee Problem heimadder. An der Kommissioun hu mer den 13. November dee Projet duerchgeholl.

Ech wëll drun erënneren, dass de Volet Handelspolitik eleng ënner EU-Kompetenz ass. An déi aner Voleten, wéi zum Beispill den Dialogue politique, hunn e Caractère mixte. An, den Här Kartheiser huet et gesot, un dësem Projet de loi, souwuel wéi och un deem vu Kasachstan, houg natierlech dee ganzen Accord drun. An en huet am Fong domadder oppen Dieren operass. An och bei Handelsaccorde wéi CETA, ech kann en drun erënneren, beim Handelsaccord mat Südkorea, beim Handelsaccord mat Peru a Kolumbien, dass ëmmer och, dat ware richteg Briquen, dat waren Honnerte vu Säiten, dee ganzen Accord ëmmer am Projet mat dran ass, wann d'Regierung dat hei deposéiert.

D'Europaparlament huet de 5. Juli säin Accord ginn. Sait dem 1. November 2017 ass den Accord och en partie a Kraaft, déi Deeler, fir déi Europa zoustänneg ass. An dat gesot, sinn ech och frou, dass duerch dësen Accord d'Zivillgesellschaft a Kuba gestärkt gëtt, den Droit d'association gestärkt gëtt. Ech mengen, dat si gutt Saachen.

Ech ginn heimadder och den Accord vun der LSAP-Fraktioun zu dësem Projet. Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och dem Här Rapporteur. Den Här Mosar huet d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Laurent Mosar (CSV).** - Jo, och hei Merci, Här President. E ganz, ganz grouss Merci un eise Président-rapporteur, deen dat, wéi ëmmer, mat grousssem Brio gemaach huet, souwuel säi mëndleche wéi säi schréffleche Rapport.

Mir bleift eigentlech net vill derbäizesoen. Ausser: Déi Remarken, déi fir Kasachstan richtig sinn, sinn och zu engem Deel fir Kuba richtig. De Marc Angel huet hei vun der Zivillgesellschaft geschwat, déi misst gestärkt ginn. Ech deelen déi Appreciatioun. Och wat d'Meenungsfräiheet a Kuba ubelaangt, sinn nach vill Efforten ze maachen. Mä nach ass dat heiten e ganz, ganz positiven Accord.

Ech bréngen domadder och den Accord vu menger Fraktioun.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Den Här Berger huet d'Wuert.

► **M. Eugène Berger (DP).** - Jo, Merci, Här President. Dir kënn lech vläicht virstellen, datt ech mat grousssem Interêt de Rapport gelies hunn. An ech wëllt och dem Marc Angel Merci soe fir deen interessante Rapport, besonnesch dee schréfflechen.

Mir begrëssen och, datt do eng progressiv Ouverture ass. Sécherlech kann een nach Saache verbessern. Ech mengen, mir sollen allegueren da kucken, wou mer och do kënnen vläicht en Deel derzou bäidroen.

Vläicht eppes, wat iwwert deen Accord hei erausgeet, vläicht zwou méi präzise Froen: Et war och emol an der Diskussioun, datt, ech mengen, méi spezifesch och Lëtzebuerg a Verhandlung wier fir eventuell en Accord de non double imposition respectiv och Fluchrechter, fir datt een do eventuell am Tourismus oder op anere Pläng nach méi eng grouss Zesummenaarbecht kéint maachen. Wann een do kuerz vläicht wëisst, wou déi Diskussioun dru wier.

Mä dat gesot, gi mer natierlech den Accord.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. Den Här Adam huet d'Wuert.

► **M. Claude Adam (déi gréng).** - Merci, Här President. Deen Accord hei ass mer awer esou wichteg, datt ech mer wëll e puer Minutten huelen a kuerz eppes dozou soen.

Wat mer haut hei zu Lëtzebuerg ratifizéieren, ass am Fong geholl awer en historesche Moment. En historesche Moment, well, no jorzéngtelaangem wirtschaftlechem Boykott duerch d'USA an awer och duerch d'EU, duerch Europa elo eng éischte Keier e seriösen Handelsaccord tëschent Kuba an der EU zustane komm ass. Natierlech ass deen Accord scho provisoresch zënter November 2017 a Kraaft. Dofir geet de wierklech historesche Moment zréck op den 11. Abrëll 2016, wéi deen Accord zu Havanna ofgeschloss ginn ass.

Kuba läit no bei den USA a wäit vun der EU. An nodeems d'USA a Kuba sech ënnert dem President Obama méi no komm sinn, huet zënter dem President Donald Trump dës Relatioun sech net méi positiv weiderentwéckelt an ass éischter erëm zréckgaangen.

Duerfir ass et fir Kuba ëmsou méi wichteg, datt déi gutt Relatioun mat der EU sech positiv weiterentwickelt. Kuba war bis den November 2017, de Marc Angel hat et och gesot, dat eenzegt Land a Latäinamerika, dat keen Accord iwwer eng Zesummenaarbecht mat der EU hat. A mir wäerten de Besuch vun der Madamm Federica Mogherini Ufank 2018, also viru 14 Deeg, a Kuba als Zeechen, datt och d'EU Ambitiounen huet, dës Kooperatioun auszebauen.

Haut ass d'EU schonn dee gréissten Investisseur an deem zweetgréissten Handelspartner vu Kuba. Ronn een Drëttel vun den Touristen, déi Kuba besichen, kommen aus engem EU-Land.

Kuba ass natierlech e Land, wat och eng Rei demokratesch Defiziter huet. Ech wäert se just kuerz sträifen. Sympathesch mécht mir dat Land, well et en eegene Wee gaangen ass an och haut nach ëmmer geet. Kuba ass net just iergendeen anert aarmt Land wéi all déi aner, och wann d'ekonomesch Situatioun ganz schwierig ass, ënner anerem och wéinst dem Boykott. Iwwer 50 Joer laang ass do eng Isolatiounspolitik bedriwwe ginn! Dann ass awer Kuba ee Land, wat sech decidéiert huet, fir all senge Kanner eng gratis Educatioun zouzegeben an all sengen Awunner eng gratis medezinnesch Versuergung. Dat ass e groussen Ënnerschied zu anere vergläichbare Länner mat äänlech groussen demokrateschen Defiziter.

Transparency International huet Kuba op déi 60. Plaz vun 176 gesat. Do ass natierlech nach vill Sputt no uewen. Mä wann ech nach un de Rang vu Kasachstan därfer erënnere, da steet also Kuba do scho besser. Kuba ass dat eenzegt Land a Latäinamerika, dat Amnesty International net eraléisst. Souwuel d'Meenungsfräiheet wéi d'Vesammlungs- an d'Bewegungsfräiheet sinn net garantéiert. D'politesch Géigner vum Regimm gi schnell als konterrevolutionär tituliert a riskéieren, harceléiert an zäitweis agepaart ze ginn.

Mir sinn also frou, datt et och bei dësem Accord fir e politeschen Dialog an Zesummenaarbecht dräi Kapitele gëtt, déi sech Hand an Hand sollen entwéckelen: d'Kooperatioun, de politeschen Dialog an d'wirtschaftlech Bezéiungen. Dat ass ee richtige Wee, dee mer hei aschloen. An duerfir ënnerstëtzt och déi gréng Fraktioun dësen Accord.

Ech soen lech Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. Den Här Fernand Kartheiser huet d'Wuert.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Villmools Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, och e grouse Merci fir d'Éischt un den Här Angel fir dee Rapport, deem en eis presentéiert huet.

Dëst ass e ganz interessanten Accord, dee mer hei haut diskutéieren, well et e Präzedenzfall ass. D'Europäesch Unioun huet hei, souwäit ech weess, déi éischte Kéier en Accord de coopération politique an där Form mat engem Stat ofgeschloss.

Dat u sech ass schonn e ganz wichtege Akt. Et weist vläicht och, mengen ech, déi gewësse Sympathie, déi mer och aus dem Här Adam sengen Ausféierungen elo héieren hunn. Mä ech mengen, mir mussen Kuba, wéi all anere Stat, ganz nüchtern analyséieren. Mir mussen eis bewosst sinn, datt déi Mënscherechtsverletzungen, déi den Här Adam och opgezielt huet, ganz grausam si fir vill Leit op där Insel. A bei aller romantischer Approche oder Sympathie, déi déi eng oder déi aner politesch kënne fir dee Regimm hunn, mir hu se net, well mir soen eis: Mënscherechter si Mënscherechter. Mir mussen eis derfir setzen, datt déi Leit op Kuba genau déiselwecht Fräiheete kënnen hu wéi mir hei.

Et ass och en Accord, deem d'Handschrëft vu Kuba dréit. Ech hunn där Accorden a mengem Liewe relativ vill gelies. Ech hunn nach ni ee gelies wéi deem heiten. Zum Beispill am Kapitel vun de Mënscherechter gëtt extra drop higewisen, datt een eng equilibréiert Approche soll hunn tëschent deene politeschen an ziville Rechter an deene sozialen an den ekonomesche Rechter. Eng Approche, déi mer an där Form fir d'Lescht an den Dokumenter haten, déi mer mat Ostblockstate verhandelt hunn, viru villen, ville Joren.

Mir hunn och hei u sech Textpassagen, déi nëmmen drop hiweisen, datt d'Europäesch Unioun sech derzou verleede léisst, kubanesch Theesen an hirem Verhältnis zu den USA praktesch an engem Traité ze ënnerstëtzen.

Do froe mir eis: Ass dat wierklech den Objet vun eise Bezéiunge mat Kuba, wou mer gläichzäiteg awer interesséiert sinn u gudde Relatiounen mat den USA, fir eis op esou Formuléierungen anzelossen?

Ech hunn hei ee Beispill erausgeschriwwen, wat ech an där Form nach ni éierens gelies hunn. Mir géifen do kritiséieren: «mesures coercitives unilatérales assorties d'effets extraterritoriaux, contraires au droit international et aux principes du libre-échange», am Artikel 10. Esou eng Formulierung, géif ech soen, schuet eise politeschen Interessien an ass kloer eng kubanesch Siicht vun de Relatiounen, déi si ebe mat verschiddene vun hiren Nopeschstaten hunn.

Ech mengen, et ass eng Chance, datt mer deem Accord hei hunn, an d'ADR wäert en och matëmmen, well mer soen: Et ass einfach wichteg, datt mer mat Kuba en Dialog opbauen, mä deem Dialog solle mer notzen, fir wierklech och op d'Mënscherechter ze insistéieren. Mir sollen natierlech och kucken als Lëtzebuerger, datt mir eis Handelsbeziungen an eis politesch Beziung zu deem Stat ausbauen.

Mir hunn eng Rei vun diplomatesche Vertriedungen an der Regioun. Mir sinn zu Managua, mir sinn am Salvador vertrueden, an et wär vläicht gutt, Här Minister, wann d'Regierung eis kéint soen, ob se net eng Koaccréditioun eventuell zu Havanna vun enger vun eisen Ambassaden an där Regioun géif virgesinn, wat och e positive Geste wär.

Awer bei allem, wat mer, wéi gesot, un Interessien hunn, frëndschaflechem Interessi fir dat Land, och virun allem fir seng Leit kënnen hunn, insistéiere mir op de Respekt vun de Mënscherechter an eise Relatiounen mat deem Stat.

Mir soen lech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci. De leschten ageschriwwene Riedner ass den Här David Wagner.

► **M. David Wagner (déi Lénk).** - Merci, Här President. Iwwer Kuba wéilt ech am léifste ganz laang schwätzen. Mä ech wäert mech op déi fënnf Minutte beschränken a keng fënnf Stonnen, wéi de Fidel Castro deemools geschwat huet. Dofir braucht Der keng Angscht ze hunn. Et ass gläich eriwuer. Ausser den Här President gëtt mir se. Mä ech mengen net!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Ech huelen dat elo ganz genee mat der Auer.

► **M. David Wagner (déi Lénk).** - Dat musst Der och.

(*Hilarité*)

Ech mengen, et sinn awer trotzdeem an där kuerzer Zäit eng Partie interessant Saache gesot ginn iwwer Kuba, iwwer eis Bezéiunge mat Kuba, déi een och als ganz nuanciéiert muss gesinn. An d'Situatioun a Kuba muss een och nuanciéiert gesinn. Ech maachen dat och selwer. Mir an der Lénker maachen dat och selwer.

Mä ech mengen, d'Geschicht tëschent der EU a Kuba reflektéiert e bëssen d'Geschicht iwwerhaupt tëschent der industrialiséierter Welt an den ënnerentwéckelte Länner, déi oft ehemoleg Kolonien och vun der industrialiséierter Welt waren. Dat heescht, dat charakteriséiert sech e bëssen doduerch, datt mir do waren, vun deene Länner och oft profitéiert hunn an déi Länner beanträchtegt hunn an hirer Entwécklung, duerno gaange sinn an duerno erkläert hunn, wéi se sech am beschte sollen entwéckelen. An zemoos wa se hiren eegene Wee gaange sinn, dann hu mer hinnen net ëmmer onbedéngt gehollef. Dat gëllt net nëmme fir Kuba, mä fir ganz vill Länner op der Welt.

D'Geschicht vu Kuba ass eng mouvementéiert, et war eng Kolonie, eng spuenesch Kolonie bis 1898. Duerno ass et onofhängeg ginn, mat Hëllef vun den USA. An et ass eng Aart Protektorat gi vun den USA bis 1959, wou d'Revolutioun den Diktator Batista erausgepucht huet. An du koum et zu enger Situatioun, wou u sech eng Landreform huet misse gemaach ginn.

D'Amerikaner hu souguer eng Zäit de Fidel Castro als éischter positiv ugesinn, deemno wéi, et kéint ee mat him zesummeschaffen, mä wéi si dat eescht gemengt hu mat der Revolutioun, mat der Ëmverdeelung vum Land an esou weider, duenn hu se dat aneschtens gesinn. Kuba ass bal gezwonge gi vun der Geschicht, an d'Aerm vun der Sowjetunioun ze geroden, wat och mat Problemer, och politescher Natur, verbonne war.

Ech fille mech awer net esou richtig beruff, vum kamoute Lëtzebuerg aus ëmmer systematesch engem Entwécklungsland Lektionen ze erdeelen, zemoos wa mer wëssen, datt esou kleng Länner, deemno wéi, mat risege Problemer ze dinn hunn a mat Feindschaften ze dinn hunn. Et muss ee sech virstellen, et ass scho gesot ginn, 80 km wäit ewech vu Kuba sinn d'USA, déi gréisste Weltmuecht, an déi hunn hinne kee Kaddo gemaach, guer kee Kaddo gemaach par rapport zu anere Länner an Zentralamerika oder der Karibik. Et muss ee sech e bësse virstellen, a wat fir enger Situa-

tioun een do ass. An dann därfer et..., an et ass ëmmerhin en Entwécklungsland.

Mä, ech mengen och, d'Meenungsfräiheet a Kuba ass net absolut! Dat wësse mer! A si ass och net komplett inexistent. Dat muss een awer och wëssen. Wann een do ass, wann een dohinnergeet, kann een tatsächlech... Also, ech war oft nach an Tunesien, aus verschiddene familiäre Grënn, ënnert dem Ben Ali, do kann ech lech soen, do hues de net iwwer Politik geschwat! A Kuba ass et trotzdeem gaangen. Et mierkt een, datt d'Leit oppassen. D'Leit gleewen nach, ech mengen d'Majoritéit, un d'Idealer vun der Revolutioun, wat net onbedéngt heescht, datt een ëmmer mat der Regierung averstanen ass. Dat ass eng Distinction, déi ee muss maachen.

Mä elo lafen och vill Debatten. Dir kënnt lech och abonnéieren iwwer Facebook, Dir kënnt och Debatte souguer an der Assemblée oder op anere Plazen a Kuba an esou weider a Kuba kucken, iwwert d'ekonomesch Ausrichtung, well do ass et och nach net ganz kloer, a wat fir eng Richtung et geet, méi Liberaliséierung oder net, ob dat iwwerhaupt gutt ass. Et si Leit, déi profitéiere vun der aktueller Situatioun a Kuba. Anerer manner. Zum Beispill d'Statsbeamten, do ass et ëmgedréit vläicht.

D'Diskussioun iwwert d'Verfassung, Diskussiounen och iwwert de Stellwäert vun der Arméi, wat och net onproblematesch ass, de Stellwäert vun der Partei. Dat gëtt och diskutéiert. An d'Vehältnis zu den USA, wat och ganz kritesch gesi gëtt vun der Bevëlkerung an heiansdo méi kritesch wéi vun der Regierung selwer. Do gëtt et och ganz interessant Artikelen, déi ee kann doriwwer liesen.

Ech mengen, d'Kubaner wësse schonn, wéi ee sech entwéckelt. Si si mat grouse Problemer konfrontéiert vu baussen, och vu bannen, mä ech mengen net, datt een hinne Lektione kann erdeelen. An ëmmerhin, nach eng Saach: Wann een den Entwécklungsindex kuckt, trotz alledem läit awer den Entwécklungsindex vu Kuba op der 68. Plaz weltwäit, mir op der 20., a wann een awer Appel mat Appel vergläicht, dat heescht Kuba mat anere Länner aus Zentralamerika oder der Karibik, vun de latäin-amerikanesche Länner ass Kuba op der 4. (veuillez lire 5. Plaz). Et sinn nëmme véier Länner viru Kuba: Argentinien, Uruguay, Costa Rica a Panama sinn nach viru Kuba. Déi aner hannendrun.

Et därfer een och net vergiessen, am Entwécklungsindex vun der UNO, dat sinn d'Zuele vun 2016, ech mengen, dat ass awer interessant: Wann ee vergläicht mat Haiti, der Dominikanescher Republik, Jamaika, Honduras, wou et och ganz problematesch ass, ech mengen, do kann een net behapten, datt et an deene Länner de Leit besser geet. Ech géif souguer mengen, am Géigendeel!

Mir wäerte selbstverständlech dat heiten elo, deem Accord politique matdroen. Ech soen lech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. Den Ausseminister huet d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes.** - Jo, Här President. Ech géif mengen, déi puer Wuert, déi mer hei echagéiert hunn, déi kann ee vergläiche mat der Debatt, déi kierzlech stattfonnt huet am Europäesche Parlament. Ech mengen, eng konstruktiv Approche, selbstverständlech mam Gewiicht op alles, wat den Dialog iwwert d'Droits de l'homme ugeet.

Ech hat virun e puer Méint, ech mengen, et war am Hierscht, d'Geleeënheet, a Kuba ze sinn an hunn iwwer zwou Stonne mam President Raúl Castro verbruecht a sengem Gaart do, an dat war an enger Phas no där grousser Hoffnung, déi jo ugesat huet 2015, Dezember 2015 duerch de President Obama, wou jo erëm d'Ambassad vun den Amerikaner opgemaach ginn ass, an och déi Roll, déi de Poopst gespilt huet. An ech kann lech just als Anekdot soen, e sot: „Déi zwee wichtegst Länner, wichtegst Mënschen op der Welt, déi ech begéint hunn an déi och hei bei mer waren, waren engersäits de President Obama an zweetens de Poopst Franziskus.“

Et muss ee wëssen, dass Kuba och an deene leschte Joren eng ganz grouss Roll gespilt huet a Kolumbien, am Dialog mat de FARC, dee jo menger Meenung no nach ëmmer op där richteger Pist ass, dass och Kuba mat den Dokteren a mat den Infirmiären, déi aus Kuba an d'Welt ginn, eng ganz grouss Aarbecht leescht. Rien n'empêche, dass ee muss, net nëmmen därfer, loosse mer soen, eng melancholesch Approche hunn zum Regimm. A Kuba gëtt et vill Mënschen, deene geet et net ganz gutt, net well se ënnerdréckt sinn, mä och aus wirtschaftlechen, aus soziale Grënn.

An duerfir géif ech mengen, dass dat, wat ech hei an der Chamber héieren hunn, mech eigentlech encouragéiert, dass mer praktesch alleguete wëllen op dee Wee goen, fir eng Ouverture ze maachen. An ech géif och souguer soen, dass mir och hei kënne soen, wa Kuba no bei Amerika ass, no bei Europa ass, dann ass dat gutt fir d'Mënscherechter. Alles, wat an de Contraire geet, ass net gutt fir d'Mënscherechter a Kuba.

An duerfir, déi bilateral Relatiounen, den Här Berger huet dat ugeschnidden, mir hunn zënter Joren elo versicht, op zwee Niveaue bilateral Accorden ze kréien. Dat eent ass mat der Aviatoun, wat net onméiglech ass. Do gesi mer méi Fortschrétt. An dat anert ass en Accord de non double imposition. Do kréie mer net Nee gesot, mä dat ass nach am Collimateur. Mä ech mengen, dass et méiglech ass, fir kënnen do weiderzekommen.

Eng Koaccréditioun hänkt natierlech dervun of och, wéi mer dat gesamt-politesch um amerikanesche Kontinent hikréien. Mä et ass eng Iwwerleung wäert, wou een net sollt op jidde Fall a priori dergéint sinn.

Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci dem Här Ausseminister.

Mir géifen zur Ofstëmmung iwwergoen, déi direkt ufänkt.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7159 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen, dann d'Procuratiounen.

(*Brouhaha général*)

Kolleegen, wann Der just nach 30 Sekonne wéilt heibleiwen! D'Ofstëmmung ass eriwuer: 59-mol Jo, domat hu mer Unanimitéit. De Projet de loi 7159 ass domat ugeholl. Een huet net ofgestëmmt.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt (par M. Laurent Mosar), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles (par M. André Bauler), Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia (par M. Claude Adam), Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen (par M. Fernand Kartheiser) et Fernand Kartheiser;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Sidd Der d'accord mat der Dispens vum zweete Vott?

(**Assentiment**)

10. Changement de composition du comité de discipline (suite)

Ech wollt lech just nach bieden, eng kleng Berichtigung ze maachen, wat d'Zesummesetzung vum Comité de discipline ugeet. Mir haten de Mëtteg d'Madamm Beissel nominéiert. D'Madamm Beissel ass Member vum Bureau a kann déi Aufgab leider net maachen, soudass mer den Här Gusty Graas géife proposéieren.

► **Plusieurs voix.** - Ooh!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Ass d'Chamber domat d'accord?

(**Assentiment**)

Da géif ech lech Merci soen.

D'Sëtzung ass eriwuer. Kommt gutt heem, esou friddlech wéi méiglech!

(*Fin de la séance publique à 19.13 heures*)